

Cholnoky szövegértési verseny

2025. május 8. 14:00 óra

3. osztályos feladatlap

Név:

Osztály:

Iskola neve:

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

A Jeruzsálemhegy városrész rendkívül erősen ki van téve az északi szélnek, azért nagyon tűzveszélyes. Fokozta a veszedelmet az, hogy idefenn nincsenek kutak, úgy kellett a vizet felhordani részben a Koma-kútról, részben a Hosszú-utcában levő, úgynevezett Kerekes-kútról. Ennek vize azonban nem volt jó, mert hisz a szűk völgyben, a sűrűn beépített Hosszú-utcában a talajvíz okvetlenül fertőzött volt. Alaposan tanulmányozta a kutak vizét annak idején, a vízvezeték építésének előmunkálatai során Bolgár Mihály veszprémi piarista tanár. Erről szóló kitűnő tanulmánya valóban mintaszerű.

A Hosszú-utcán végestelen-végig földszintes házak voltak, itt-ott emelkedett egyemeletes, újabb épület. Csupa iparos lakott benne: szabó, suszter, csizmadia, kalapos, kötélverő, kékfestő, kályhás, gölöncsér, lakatos, kovács, asztalos, ács, esztergályos, rézműves, üveges, mézesbábos, pék, mészáros, hentes, bognár, kéményseprő stb. Mindegyik háznak kicsiny udvara van, s minden udvar háttérében sziklás lejtő emelkedik, egyik oldalon a Vár, másik oldalon a Jeruzsálem-hegy lábánál.

A Nagy-hídnál ért véget az utca, s itt három felé lehetett más városrészekbe menni. Jobbra a Séd-völgyében Veszprém legrégebb, történelmileg legérdekesebb városrészébe jutunk a Szent Benedek-hegy meredek sziklái keletről, a Temetőhegy lankás lejtője északnyugatról határolják.

(Részlet Cholnoky Jenő Balaton - Veszprém című könyvéből)

1. Milyen típusú szöveget olvastál? Húzd alá a helyes választ! 1/

Ismeretközlő szöveg

Tájékoztató szöveg

Hétköznapi szöveg

Irodalmi szöveg

2. Válaszolj az alábbi kérdésekre a szöveg alapján! 8/

Ki tanulmányozta annak idején a kutak vizét?

.....

A Jeruzsálemhegy városrész miért volt nagyon tűzveszélyes?

.....

Hol volt Veszprém legrégebb, történelmileg legérdekesebb városrésze?

.....

Milyen házak álltak nagyrészt a Hosszú utcán?

.....

3. Mivel foglalkoztak a szövegben felsorolt kisiparosok? Kösd össze! 6/

képfestő	különböző eszközöket készít izzó fémből, vasból
mészáros	edényeket készít agyagból
bognár	vásznat mintáz és kékre fest
kovács	zárat, kulcsot, lakatot készít és javít
lakatos	szarvasmarha, juh és ló húásával foglalkozik
göloncsér (gelencsér)	kerekeket készít

4. Húzd alá a szövegben, hogy mikor kellett a kutak vizét tanulmányozni! 1/

5. Igaz vagy hamis? Írj az állítás utáni négyzetbe I betűt, ha igaz, H betűt, ha hamis! 5/

A sűrűn beépített Hosszú utcában a talajvíz okvetlenül fertőtlenített volt.

A Jeruzsálemhegy városrészen két kút is volt.

A Hosszú utcában csupa kisiparos lakott.

Minden udvar háttérében sziklás lejtő emelkedett.

A Hosszú utca a Nagy hídnál ért véget.

6. Az alábbi szavakat fejezd ki egy másik, hasonló jelentésű szóval! 6/

veszedelem:

okvetlenül:

végestelen-végig:

alaposan:

tanulmányozta:

mintaszerű:

7. Írd le a szövegben szereplő szavak ellentétes jelentésű párját egy szóval! 7/

legrégebb:

kicsiny:

legérdekesebb:

erősen:

meredek:

sűrűn:

szűk:

8. Egészítsd ki a következő hiányos mondatokat a szöveg alapján! 4/

Fokozta a veszedelmet az, hogy idefenn nincsenek,
 úgy kellett a vizet felhordani részben a,
 részben a Hosszú-utcában levő, úgynevezett
 Ennek vize azonban nem volt jó, mert hisz a szűk völgyben, a sűrűn beépített
 a talajvíz okvetlenül fertőzött volt.

9. Alkosd meg a szövegben szereplő szókapcsolatokat! Kösd össze az összetartozó szavakat!

6/

északi	völgyben
szűk	lejtő
okvetlenül	szél
sziklás	házak
földszintes	fertőzött
meredek	sziklái

10. Adj címet a szövegnek!

2/

.....

Összes szereshető pontszám: 46 pont

Összes szerzett pontszám: pont